

2022.07.26

„Amber Grid“ užtikrino patikimą Lietuvos dujų sistemos veikimą atsisakius tiekimo iš Baltijos perdavimo sistemos operatorius „Amber Grid“ skelbia 2022 metų pirmojo pusmečio dujų perdavimo ir suvartojimo rezultatus. Tektoniniais lūžiais geopolitikoje, o tuo pačiu ir energetikos sektoriuje pasižymintys metai įtvirtino tris esminius pokyčius: Lietuva nebeimportuoja dujų iš Rusijos, atidarė dar vieną dujų tiekimo šaltinį – GIPL jungtį su Lenkija, o Klaipėdos SGD terminalas tapo svarbiausiu dujų patekimo į Baltijos šalių regioną keliu. Lietuvos dujų sistema galutinai persiorientavo, o „Amber Grid“ užtikrino sistemos stabilumą ir patikimumą atsisakius iki šiol pagrindiniu buvusio dujų tiekėjo rytuose.

Per pirmąjį 2022 m. pusmetį į Lietuvą buvo patiekta 19,1 teravatvalandės (TWh) dujų, neskaičiuojant tranzito į Karaliaučiaus sritį. Tai – 24 proc. daugiau nei pernai tuo pačiu metu, kai į Lietuvą buvo transportuota 15,4 TWh dujų. Dujotiekių jungtimi į Latviją kitų Baltijos šalių ir Suomijos poreikiams bei dujų saugojimui Inčukalnio požeminėje dujų saugykloje buvo perduota 7,8 TWh dujų. Tai yra 14 kartų daugiau, palyginti su 2021 m. pirmuoju pusmečiu.

„Nors dujų kainos išliko ypač aukštame lygyje, pasikeitusi geopolitinė ir dujų tiekimo situacija regione tik padidino Lietuvos dujų infrastruktūros panaudojimą ir svarbą. Šiuo metu tranzitu per Lietuvą iš Klaipėdos SGD terminalo aprūpinamos Latvijos, Estijos bei Suomijos dujų rinkos ir dedamos dujos į Latvijos dujų saugyklą. Jos čia kaupiamos taip pat ir Lietuvos poreikiams. Dėl šių priežasčių jungtis su Latvija yra išnaudojama maksimaliai. Dujos iš SGD terminalo keliauja ir į Lenkiją, kur per gegužę–birželį buvo perduota tris kartus daugiau dujų nei per ją importuota“, – sako „Amber Grid“ komercijos direktorius Vytautas Ruolia.

Gegužę pradėjusi veikti naujoji dujotiekių jungtis tarp Lietuvos ir Lenkijos GIPL buvo pradėta aktyviai naudoti nuo pirmųjų dienų: į Lenkiją gegužės–birželio mėn. buvo perduota 1,5 TWh dujų, o GIPL jungtimi į Lietuvą buvo perduota 0,5 TWh.

Šiomet Klaipėdos SGD terminalas tapo svarbiausiu dujų tiekimo šaltiniu Lietuvai ir Baltijos šalims. Pirmąjį metų pusmetį iš terminalo buvo patiekta 13 TWh dujų arba 68 proc., iš Latvijos – 2,5 TWh arba 13 proc., o iš Baltarusijos per sausį–kovą – 3,1 TWh arba 16 proc. viso dujų kiekio, skirto Lietuvos, Baltijos šalių ir Suomijos vartotojams.

Dėl įtemptos padėties dujų rinkoje – aukštų kainų ir itin didelės paklausos – dujų vartojimas Lietuvoje pastarąjį pusmetį mažėjo. Per 6 mėnesius Lietuvoje buvo suvartota 9,6 TWh dujų, tai – 35 proc. mažiau nei pernai tuo pačiu metu, kai dujų poreikis buvo 14,7 TWh dujų.

Nuo balandžio 1 d. Lietuvai nutraukus rusiškų dujų importą, per Lietuvos-Baltarusijos jungtį transportuojamos tik Karaliaučiuui skirtos dujos. Dujų tranzitas į Karaliaučiaus sritį per pirmąjį šių metų pusmetį sudarė 13,3 TWh ir buvo 4 proc. mažesnis nei pernai tuo pačiu metu, kai per Lietuvą tranzitu į Karaliaučius buvo perduota 13,8 TWh dujų.

Dujos į Lietuvą tiekiamos per Klaipėdos SGD terminalą, iš Lenkijos ir iš Latvijos.